

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

17 AVRIL 1951.

PROJET DE LOI

relatif à l'instruction gratuite des orphelins de guerre au sens des lois sur les pensions de réparation.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 23 de la loi du 18 août 1947 réglant le statut des prisonniers de guerre 1940-1945 consacre le droit à l'instruction gratuite, à tous les degrés, des enfants des prisonniers de guerre décédés en captivité ou des suites de celle-ci.

L'article 24 de la loi du 26 février 1947 organisant le statut des prisonniers politiques et de leurs ayants droit consacre un principe identique à l'égard des enfants des prisonniers politiques mis à mort par l'ennemi, décédés en captivité ou des suites de celle-ci.

Les arrêtés du Régent du 23 septembre 1947 et du 5 juillet 1948 ont réglé les modalités d'application de ces articles.

Il est équitable de reconnaître les mêmes droits à tous les orphelins pouvant prétendre à une pension de réparation, c'est-à-dire aux orphelins des militaires, agents de renseignements et d'action, résistants, y compris les résistants par la presse clandestine, agents civils attachés à l'armée, etc., décédés par suite de la guerre, dans l'exercice du devoir militaire ou civique.

Une rétroactivité s'impose afin de mettre tous les orphelins qui étaient depuis quelques années en âge de suivre des cours sur le même pied que ceux qui vont seulement commencer. La date du 1er septembre 1946 a paru s'indiquer raisonnablement.

L'avantage de l'instruction gratuite doit pouvoir être accordé dès que l'orphelin se présente comme un ayant droit vraisemblable, sans attendre que cette qualité soit officiellement reconnue; ainsi pourra-t-il être accordé à titre provisionnel et sous réserve, si le droit n'est pas reconnu, de suppression et de remboursement des sommes payées indûment.

Le Ministre de la Défense Nationale.

Le Ministre de la Reconstruction.

E. DE GREEF.

A. DE BOODT.

17 APRIL 1951.

WETSONTWERP

betreffende kosteloos onderwijs voor de oorlogswezen bedoeld in de wetten op de vergoedingspensioenen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN. MIJNE HEREN,

Bij artikel 23 der wet van 18 Augustus 1947, houdende regeling van het statuut der krijgsgevangenen 1940-1945, wordt het recht op kosteloos onderwijs, in elke graad, toegekend aan de kinderen van de in gevangenschap of aan de gevolgen van gevangenschap overleden krijgsgevangenen.

Bij artikel 24 der wet van 26 Februari 1947, houdende regeling van het statuut der Politieke Gevangenen en hun rechthebbenden, wordt een zelfde beginsel gehuldigd ten opzichte van de kinderen van de politieke gevangenen die, hetzij door de vijand werden ter dood gebracht, hetzij in gevangenschap of aan de gevolgen ervan zijn overleden.

Bij de besluiten van de Regent dd. 23 September 1947 en 5 Juli 1948, worden de modaliteiten van toepassing van die artikelen geregeld.

Billijkheidshalve, dienen dezelfde rechten toegekend aan alle wezen die op een vergoedingspensioen aanspraak kunnen maken, zegge de wezen van militairen, inlichtings- en actieagenten, weerstanders, met inbegrip van de weerstanders door de sluikpers, aan het leger verbonden burgerlijke agenten, enz., die ten gevolge van de oorlog, ingevolge het vervullen van hun militaire plicht of burgerplicht, overleden zijn.

Terugwerkende kracht dringt zich op ten einde alle wezen, die sedert enkele jaren oud genoeg waren om leergangen te volgen, op dezelfde voet te plaatsen als zij die nu eerst beginnen. De datum van 1 September 1946 is redelijk gebleken.

Het voordeel van het kosteloos onderwijs moet kunnen verleend worden zodra de wees zich als een waarschijnlijke rechthebbende aanmeldt, zonder te wachten tot deze hoedanigheid officieel erkend wordt; aldus zal dit voordeel voorlopig kunnen verleend worden, onder voorbehoud dat, zo het recht niet erkend wordt, het voordeel geschorst en de ten onrechte getrokken sommen terugbetaald worden.

De Minister van Landsverdediging.

De Minister van Wederopbouw.

H.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT.

Le Conseil d'État, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 31 janvier 1951, d'une demande d'avis sur un projet de loi « relatif à l'instruction gratuite des orphelins de guerre au sens des lois sur les pensions de réparation », a donné en sa séance du 19 février 1951 l'avis suivant :

Le projet a une portée rétroactive. Il tend à faire bénéficier les orphelins de l'instruction gratuite à partir du 1er septembre 1946.

Cette disposition rétroactive aura pour effet que les enfants des prisonniers de guerre et des prisonniers politiques jouiront de l'avantage accordé par la présente loi pour la période précédant l'entrée en vigueur des statuts des prisonniers de guerre et des prisonniers politiques, c'est-à-dire trois trimestres pour les prisonniers de guerre et deux trimestres pour les prisonniers politiques.

Jusqu'à présent, en effet, ces enfants ne bénéficiaient de l'instruction gratuite qu'à partir de l'entrée en vigueur des dits statuts.

**

L'article 2 n'accorde pas une action en répétition aux organismes qui y sont mentionnés; il a pour seul effet de réduire à due concurrence l'intervention de l'État.

**

L'Œuvre nationale des orphelins, veuves et ascendants des victimes de la guerre est chargée de « veiller notamment à ce que soient appliquées la législation et la réglementation organisant... la gratuité de l'instruction aux enfants des prisonniers de guerre et des prisonniers politiques mis à mort ou décédés en captivité ou des suites de celle-ci » (art. 6).

L'article premier du projet prévoyant que l'instruction est accordée à tous les orphelins dans les mêmes conditions que pour les orphelins des prisonniers de guerre et des prisonniers politiques, il en résultera que la compétence de l'Œuvre nationale des orphelins, veuves et ascendants des victimes de la guerre sera étendue aux autres catégories d'orphelins en ce qui concerne la surveillance prévue à l'article 6 précité.

**

Le texte néerlandais du projet appelle quelques modifications de forme qui sont reprises dans le texte proposé à la fin du présent avis.

Artikel één.

Het onderwijs, in alle graden, van de wezen bedoeld bij artikelen 24, 26 en 27, § 1, van de wetten op de vergoedingspensioenen, samengeordend bij besluit van de Regent van 5 October 1948 is, met ingang van 1 September 1946, ten laste van de Staat, om het even welke de leeftijd van die wezen is, onder dezelfde voorwaarden als voor de wezen der krijgsgevangenen en der politieke gevangenen.

De wezen, bedoeld bij artikel 49, lid 3, van voornoemde wetten, genieten hetzelfde voordeel, om het even welk het bedrag is van het door de geallieerde regering toegekende pensioen.

Dit voordeel kan door de bevoegde minister voorlopig en onder voorbehoud van gebeurlijke terugbetaling verleend worden.

Art. 2.

Het onderwijs is slechts ten laste van de Staat voor zover de toelagen ter zake niet reeds aan de belanghebbenden verleend werden door tussenkomst van het Nationaal Werk der oorlogswezen, het Nationaal Werk van de wezen, weduwen en bloedverwanten in de opgaande linie van de oorlogsslachtoffers, het Hulp- en Informatiebureau voor gezinnen van militairen, het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden, het Nationaal Werk voor de oudstrijders, weggevoerden en politieke gevangenen van de oorlog 1914-1918, of van enig ander openbaar onderstandsorganisme.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 31st Januari 1951 door de Minister van Landverdediging verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « betreffende kosteloos onderwijs voor de oorlogswezen naar de bedoeling van de wetten op de vergoedingspensioenen », heeft ter zitting van 19 Februari 1951 het volgend advies gegeven :

Het ontwerp heeft terugwerkende kracht. Het heeft tot doel de wezen met ingang van 1 September 1946 in aanmerking te laten komen voor kosteloos onderwijs.

Deze terugwerkende kracht zal tot doel hebben, dat de kinderen van de krijgsgevangenen en van de politieke gevangenen het bij deze wet verleende voordeel zullen genieten voor het tijdperk dat het van kracht worden van de statuten der krijgsgevangenen en der politieke gevangenen voorafgaat, dit wil zeggen drie trimesters voor de krijgsgevangenen en twee trimesters voor de politieke gevangenen.

Tot nog toe immers genoten die kinderen enkel kosteloos onderwijs vanaf het van kracht worden van genoemde statuten.

**

Artikel 2 kent aan de daarin vermelde instellingen geen vordering tot terugbetaling toe; het heeft enkel tot gevolg de Staatstussenkomst tot het verschuldigde bedrag te beperken.

**

Het Nationaal Werk van de wezen, weduwen en bloedverwanten in de opgaande linie van de oorlogsslachtoffers is er mede belast « inzonderheid te zorgen voor de toepassing van de wetgeving en de reglementering regelende de kosteloosheid van het onderwijs aan de kinderen der krijgsgevangenen en politieke gevangenen, door de vijand ter dood gebracht of gestorven in gevangenschap of wegens de gevolgen hiervan » (art. 6).

Daar artikel één van het ontwerp bepaalt dat het kosteloos onderwijs verstrekt wordt aan alle wezen onder dezelfde voorwaarden als aan de wezen van de krijgsgevangenen en de politieke gevangenen, zal daaruit volgen dat de bevoegdheid van het Nationaal Werk van de wezen, weduwen en bloedverwanten in de opgaande linie van de oorlogsslachtoffers uitgebreid wordt tot de overige categorieën van wezen wat betreft het in voornoemd artikel 6 bepaalde toezicht.

**

In de Nederlandse tekst van het ontwerp zijn enkele vormwijzigingen aan te brengen. Zij zijn in de onderstaande tekst opgenomen :

Etaient présents :

MM. :

J. SUETENS, *président du Conseil d'Etat, président;*
V. DEVAUX, *conseiller d'Etat;*
M. SOMERHAUSEN, *conseiller d'Etat;*
L. FREDERICQ, *assesseur de la section de législation;*
G. DOR, *assesseur de la section de législation;*
G. PIQUET, *greffier adjoint, greffier.*

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de

M. J. SUETENS, *président.*

Le Greffier,

Le Président,

(signé) G. PIQUET.

(signé) J. SUETENS.

Pour expédition délivrée à M. le Ministre de la Défense nationale.

Le 5 mars 1951.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

Waren aanwezig :

De HH. :

J. SUETENS, *voorzitter van de Raad van State, voorzitter;*
V. DEVAUX, *raadsheer van State;*
M. SOMERHAUSEN, *raadsheer van State;*
L. FREDERICQ, *bijzitter van de afdeling wetgeving;*
G. DOR, *bijzitter van de afdeling wetgeving;*
G. PIQUET, *adjunct-griffier, griffier.*

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van

de H. J. SUETENS, *voorzitter.*

De Griffier,

De Voorzitter,

(get.) G. PIQUET.

(get.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Landsverdediging.

De 5e Maart 1951.

De Griffier van de Raad van State,

K. MEES.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, PRINCE ROYAL,

EXERÇANT LES POUVOIRS CONSTITUTIONNELS DU ROI,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Défense nationale et de Notre Ministre de la Reconstruction et de l'avis de nos ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Défense nationale et Notre Ministre de la Reconstruction sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

L'instruction à tous les degrés des orphelins dont il est question aux articles 24, 26 et 27, § 1, des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948 est à charge de l'Etat à partir du 1er septembre 1946, quel que soit l'âge de ces orphelins, dans les mêmes conditions que pour les orphelins des prisonniers de guerre et des prisonniers politiques.

Les orphelins dont il est question à l'article 49, alinéa 3, des lois précitées jouissent du même avantage, quel que soit le montant de la pension accordée par le gouvernement allié.

Cet avantage peut être accordé par le ministre compétent à titre provisionnel et sous réserve de remboursement s'il y a lieu.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONINKLIJKE PRINS,

DIE DE GRONDWETTELIJKE MACHT VAN DE KONING UITOEFENT.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Landsverdediging en van Onze Minister van Wederopbouw en op advies van Onze in raad vergaderde ministers,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Landsverdediging en Onze Minister van Wederopbouw worden er mede belast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Het onderwijs, in allè graden, van de wezen bedoeld bij de artikelen 24, 26 en 27, § 1, van de wetten op de vergoedingspensioenen, samengeordend bij besluit van de Regent van 5 October 1948 is, met ingang van 1 September 1946, ten laste van de Staat, om het even welke de leeftijd van die wezen is, onder dezelfde voorwaarden als voor de wezen der krijgsgevangenen en der politieke gevangenen.

De wezen, bedoeld bij artikel 49, lid 3, van voornoemde wetten, genieten hetzelfde voordeel, om het even welk het bedrag is van het door de geallieerde regering toegekende pensioen.

Dit voordeel kan door de bevoegde minister voorlopig en onder voorbehoud van gebeurlijke terugbetaling verleend worden.

Art. 2.

L'instruction n'est à charge de l'Etat que dans la mesure où des allocations n'ont pas déjà été octroyées pour le même objet aux intéressés à l'intervention de l'Œuvre Nationale des Orphelins de la Guerre, de l'Œuvre Nationale des Orphelins, Veuves et Ascendants des Victimes de la Guerre, de l'Office de Renseignements et d'Aide aux Familles des Militaires, de l'Œuvre Nationale des Invalides de la Guerre, de l'Œuvre Nationale des Anciens Combattants, Déportés et Prisonniers politiques de la Guerre de 1914-1918 ou de tout autre organisme public d'assistance.

Donné à Bruxelles, le 22 mars 1951.

Art. 2.

Het onderwijs is slechts ten laste van de Staat voor zover de toelagen ter zake niet reeds aan de belanghebbenden verleend werden door tussenkomst van het Nationaal Werk der Oorlogswezen, het Nationaal Werk van de Wezen, Weduwen en Bloedverwanten in de opgaande linie van de Oorlogsslachtoffers, het Hulp- en Informatiebureau voor Gezinnen van Militairen, het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden, het Nationaal Werk voor de Oudstrijders, Weggevoerden en Politieke Gevangenen van de Oorlog 1914-1918, of van enig ander openbaar onderstandsorganisme.

Gegeven te Brussel, de 22 Maart 1951.

BAUDOUIN.

PAR LE PRINCE ROYAL :
Le Ministre de la Défense Nationale.

VANWEGE DE KONINKLIJKE PRINS :
De Minister van Landsverdediging.

E. DE GREEF.

Le Ministre de la Reconstruction.

De Minister van Wederopbouw.

A. DE BOODT.